

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

De Conversatione Apostolica - A Curatoribus Animarum piè & fructuosè instituenda ; Complectens varios & solidos modos juvandi & consolandi diversorum Statuum Personas afflictas, præcipuè aegras & captivas ...

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1680

Memb. II. Quid post latam sententiam sit observandum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49274](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49274)

quamcunque sententiam de manu Judicis non aliter atque manu ipsius DEI accipiendam se præparet.

V. Adhortetur illum sedulo, ut hoc tempore à DEO subsidium animæ concessio utatur serio, sæpius eliciat contritionis (quem in finem, si rudis sit reus, proderit ceptis verbis præire, aut quærere ex ipso, num doleat de catis, eò quòd DEVM velut summum bonum super omnia se dilectum tam graviter offenderit) imitetur SS. patres, ut Latronem in cruce, S. Mariam Magdalenam, quorum historias proderit recensere: suadeat insuper, commoda, quæ justitia injungit, DEO offerat pro peccatis suis, Christi doloribus uniat, pro animabus purgantibus suis, aut certè pro proprijs peccatis offerat.

MEMBRUM II.

Quid post latam sententiam sit observandum.

I. Cùm hoc in articulo versetur cardo salutis, Opus est, ut DEVM sibi & DEO placare, omni, quo potest, studeat, orationibus, pœnitentijs, & subsidio spirituali obsequio etiam expetito.

II. Ante omnia disponat Reum ad sententiam juxta æquo animo suscipiendam; ipse verò Reo non significari sententiam, sed per Ministros justitiæ significari curet, et ubi eam intellexerit, tum primum conetur eum per se argumentis ad patientiam & resignationem excitare, quæ argumenta primum jure merito locum habent, ubi patientis exemplum, quod proinde assiduò ipsi obponendum est, perque illud omnes tentationes, quæ, in genere, siue causa, siue alijs circumstantiis mortis decurrunt, solvenda. Proximum ab hoc locum habet Exemplum, maximè eorum, qui simili genere mortis obierunt, aut qui imbecillitatem sexûs fortitudine sua superant, horum ergo velut agmen obijciendum est Rei animo, ut, quæ illa S. Augustino olim facta admonitio adijcienda fuerunt isti & istæ, & tu non poteris? Vehementer etiam leniendum Rei dolorem prodest, si singularis DEI erga ipsam bonitas clarè demonstretur, quâ ei gratiam fecit, quam

ritius Imperator olim pro speciali beneficio habuit (dum scilicet illi optio facta est, commissum scelus in hac aut altera vita luendi) & multis millibus hominum sceleratorum Deus non concessit, utpote quos misera & improvola morte in sceleribus obire permisit. Hortetur ergo, ut pro tanto favore non tam verbis, quàm ipso opere gratum sese exhibere conetur reus, atque ad mortem fortiter subeundam tantò accuratius se disponere studeat, quantò plura & efficaciora ipsi media DEVS ad hunc finem concessit, puta plenum rationis usum, carentiam dolorum corporis, præsentiā & adhortationem continuam Sacerdotis, præsentiā horæ mortis, agonis brevitatem, & similia, quæ proin paulò clariùs ei explicanda sunt. Tandem plurimùm conducet, bene explicare, quàm terribilem sententiā, coram quanta multitudine audire, quàm gravia, eaque æterna tormenta sustinere debeant damnari, quæ & ipse promeritus quidem fuisset, sed nunc in mitiorem mutata sunt pœnam. Fortiter ergo sustineat illam, gratiasque DEO agat, quòd tam clementer cum illo procedat; exclamet proin cum S. Augustino: *Domine hic ire, hic sece, modo parcas in æternum*. Non sunt condignæ passionēs huius temporis ad damnatorum pœnam, quæ revelata est nobis.

III. Ante omnia Confessionis & Eucharistiæ Sacramenta ritè suscipienda erunt. Pro Confessione autem hæc notanda sunt ex Laymanno lib. 8. tract. 6. c. 5. Primum. Secundum probabiliorem sententiā reum non esse obligatum ad manifestandum crimen morte vel mutilatione dignum, si intelligat, illud planè probari non posse. Secundum, post latam à Iudice sententiā desinere in reo obligationem confitendi criminis, quod ante, quamvis injustè, negarat, quia finito iudicio finitur etiam obligatio Rei. Tertium est, Reum ad vitanda gravia tormenta posse sine peccato crimen etiam capitale sibi imponere, quia vita non est digna, ut tanto dolore servari debeat; imò posse etiam jurare æquivocando, docent teste Diana p. 3. tr. 5. ref. 7. communiter Doctores cum Navar. hinc absolvi potest. Quartum, si notetur eum in tortura, vel aliàs detulisse innocentem, obligari ipsum debere ad restitutionem famæ, maximè si innocentibus delatis impenderet periculum vitæ. Quintum est, ipsam mortem

tem Reo in poenam scelerum commissorum solere imponi unde levis ipsi poenitentia à Confessario imponi potest. Item est, enitendum esse Sacerdoti, ut, si reus odium aliquod in Judicem aut partem adversam, aut testem habeat, id ex animo eiusdem evellere studeat.

IV. Si Confessarius satis manifestè intelligat, damnum esse innocentem, ordinariè tacere debet, nec monere eum ob tres causas. Prima est, quia communiter monetur, cum Iudex secundum allegata procedat. Secunda est, si innotescat semel, tali modo reum esse liberandum erit, ne alij sacrilegè crimen in confessione ob similem spem mortis evadenda. Tertia est, quia Confessarius Reorum Confessiones audiens dicat, hunc vel illum innocentem, de reliquis verò taceat, Iudex colliget, tunc esse reos, & crimen esse confessos.

V. Reo per Confessionem expiato, & SS. Corpore Domini refecto præter Confessarium, & ejus socium non expetere plures cum eo conversari; ipsi verò de nulla re alia loquantur, nisi quæ ad salutem pertinet, omnem sermonem detrahere, parentibus &c. præscindentes.

VI. Ultra duas horas colloquium non protrahatur, quies utrique detur ad respirandum; consulendum tamen in re ipsius Rei voluntati & necessitati, qui, si exoptet tale colloquium produci, parendum erit. Ut verò fastidium evitetur, proderit cum eodem nunc de rebus pijs loqui, nunc recitare Rosarium, aut Litanias, aut alias preces; nunc famulari admonere, ut quiescat, se interim dicturum horas suis orationibus fore ejusdem memorem; nunc reo quasi simulato, cum adstantibus de rebus sacris loqui, recessus accommodatas temporis historias, maxime de aliquibus generosa morte defunctis.

VII. Ultima nocte imminente admonet Reum, ut non dormiat, ne timor mortis imminens hominem nimis debilitet, & indispositum reddat diei sequentes necessarijs attentionibus, & imparem doloribus exantlandis. Expedit autem dormienti adesse quendam, qui, si necesse sit, consolari possit, quia tunc magis crescunt tentationes & desolationes.